

COOPERACIÓ I SENSIBILITZACIÓ (2002-2006) DE L'STEI-i I L'ONGD ENSENYANTS SOLIDARIS

Juan Rodríguez Recio

Coordinador de projectes de l'ONGD Ensenyants Solidaris i de l'STEI-i

Pere Polo Fernández

Director de l'Escola de Formació en Mitjans Didàctics i president de l'ONGD Ensenyants Solidaris

L'espai obert dins el camp de la cooperació i sensibilització per part de l'STEI-i i la ONGD Ensenyants Solidaris s'ha anat consolidant durant els darrers anys. El model creat es basa a donar una resposta crítica a las conseqüències del sistema econòmic neoliberal imperant, tant en els països del sud com en aquesta zona del nord en la qual vivim, les Illes Balears.

L'esdevenir del món de la cooperació amb l'aplicació de la nova llei de subvencions i les polítiques de les institucions autonòmiques, està fent que moltes entitats petites i mitjanes desapareguin, centrant així tots els recursos en unes poques organitzacions.

El model imperant se centra en la realització de macroprojectes, desviament de fons de cooperació per les cases regionals de balears a l'exterior (amb interessos clarament sospitosos), cooperació directa amb governs conservadors, realització d'esdeveniments de gran pompositat i altres elements ben allunyats d'una perspectiva crítica del sistema que provoca les desigualtats.

La cooperació com a espectacle i recerca de vots, l'assistencialisme, el clientelisme i la manca de crítica són avui per avui la major barrera per mantenir una línia consolidada d'actuació.

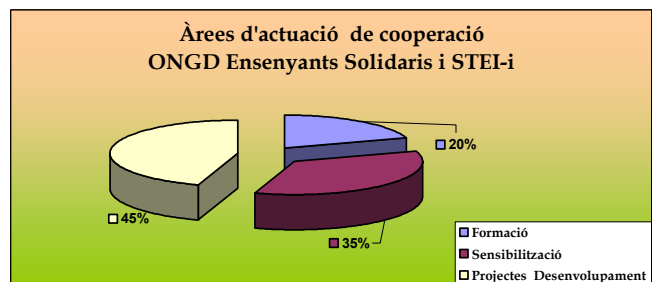
A partir de les característiques de les dues organitzacions, STEI-i i ONGD Ensenyants Solidaris, continuam optant per mantenir-nos en la posició de denúncia en tots els àmbits dels orígens de les desigualtats. La feina que estam realitzant és gràcies a la col·laboració d'escoles, ajuntaments, entitats públiques, privades, associacions de mares i pares, voluntaris, cooperants i d'un equip tècnic.

Aquests 14 anys de continu compromís, estan permetent que la sistematització, elaboració, seguiment i avaluació de les activitats i projectes tinguin la confiança no sols de la societat balear, sinó i allò que és més important, d'entitats i persones dels

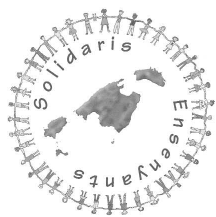
països del sud amb els quals treballam. La reacció i suport que hem obtingut amb la campanya d'ajuda d'emergència a Guatemala per l'Huracà STAN "Un poc és Molt" i a les campanyes a favor dels berenars escolars per a comunitats desarelades són un reflex de tot l'esforç que es realitza conjuntament.

En la col·laboració social i treball en xarxa, hem participat en la creació de la Coordinadora d'ONG per al desenvolupament de les Illes Balears (CONGDIB) i en el grup RIF (grup d'entitats que treballen en el Marroc).

Els processos migratoris i les seves polítiques, el desenvolupament, la multiculturalitat, la interculturalitat i les noves eines de cooperació són elements i reptes als quals cal donar resposta.

L'ONGD Ensenyants Solidaris i l'STEI-i som unes entitats amb dones i homes compromesos per un canvi en l'ordre mundial. Ens uneix un anhel solidari personal i la convicció que la pobresa estructural de les majories és una violació dels Drets Humans; i la idea de la solidaritat basada en l'extensió i el gaudi de tots els drets per a totes les persones des de l'equitat de gènere. Treballam juntament amb comunitats i organitzacions populars que reivindiquen drets i alternatives socials i econòmiques i impulsen la democràcia participativa. La nostra cooperació està al servei de les pròpies organitzacions populars per donar suport a processos sociopolítics de transformació social, intentam encomanar una visió crítica de la ciutadania sobre la nostra societat i les institucions públiques i privades

Pensem que som unes entitats que uneixen voluntats i recursos per enfortir els moviments socials i que es mantenen fidels al seu ideari enfront de l'exterior amb instruments de treball en cooperació i sensibilització. Els principals valors que defensam són els de la solidaritat, el compromís, la confiança en els equips humans, la interculturalitat, la transparència en la gestió, el respecte als processos, la igualtat de gènere i la ideologia i filosofia compartides.

Els nostres principals objectius són:

- Treballar dins el camp de la solidaritat i cooperació internacional, entenent que l'educació és una eina eficaç de transformació social i denúncia de les causes originaries de les desigualtats.
- Potenciar el nivell educatiu dels docents del països del sud.
- Acompanyar en els processos en defensa dels drets humans i transformació social.
- Aportar a l'educació no formal de dones i grups desfavorits.
- Acompanyar en processos productius solidaris al sud.
- Treballar i intercanviar dinàmiques, metodologies i organització dins les aules.
- Donar suport a les comunitats i als seus drets fonamentals.
- Dissenyar i impartir cursos i seminaris formatius al professorat d'Amèrica Llatina.

- Editar recursos didàctics.
- Formar el professorat de les Illes dins els camps de la cooperació i la sensibilització
- Sensibilitzar els centres escolars de les Illes i la resta de població a partir de l'experiència i estada viscuda en els altres països.

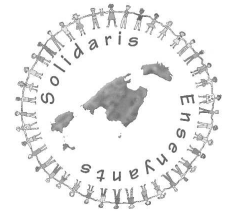
L'ajuda al desenvolupament requereix cada vegada més, un compromís de tota la societat, un compromís en el qual totes les ciutadanes i ciutadans contribueixin a la consecució d'un món més just, realment democràtic i estable. Aquest compromís no s'aconseguirà sense un treball de formació i de sensibilització social, en definitiva, que promogui una educació que planti cara als valors neoliberals que imperen actualment en la nostra societat. Per tot això, hem treballat en els següents camps:

- A. Educació per al Desenvolupament Sostenible
- B. Realització de seminaris educatius amb docents d'arreu del món
- C. Edició de material didàctic
- D. Capacitació de docents a Llatinoamèrica

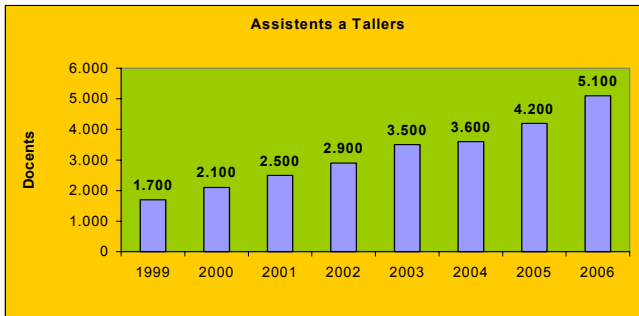
A.- Educació per al Desenvolupament Sostenible

Vivim una situació d'autèntica emergència planetària, marcada per tota una sèrie de greus problemes estretament relacionats: contaminació i degradació dels ecosistemes, esgotament dels recursos, creixement incontrolat de la població mundial, desequilibris insostenibles, conflictes destructius, pèrdua de diversitat biològica i cultural... És precís, per això, assumir un compromís perquè tota l'educació, tant formal com informal, posi sistemàticament l'atenció a la situació del món, a fi de proporcionar una percepció correcta dels problemes i de fomentar actituds i comportaments favorables per a l'èxit d'un desenvolupament sostenible. Així que ens hem sumat decididament a les iniciatives d'una **Dècada d'Educació per al Desenvolupament Sostenible**, que Nacions Unides promou des de 2005 a 2014.

Aquest plantejament es veu reflectit en els diferents cursos i seminaris que anualment realitzam a Mallorca,

Menorca i a Eivissa als quals assisteixen tant docents com tècnics d'altres sectors. Es fan cursos des del 2001-2002, que hi varen assistir 50 alumnes, han anat augmentant any rere any fins arribar als 68 d'enguany.

B. Realització de Seminaris Internacionals

S'han realitzat les trobades següents:

- ▶ Globalitzem la justícia
- ▶ Educació diversitat cultural i ciutadania
- ▶ Diversitat cultural i ciutadania
- ▶ Cooperació, educació i globalització

C. Edició de material didàctic

S'ha realitzat el material següent:

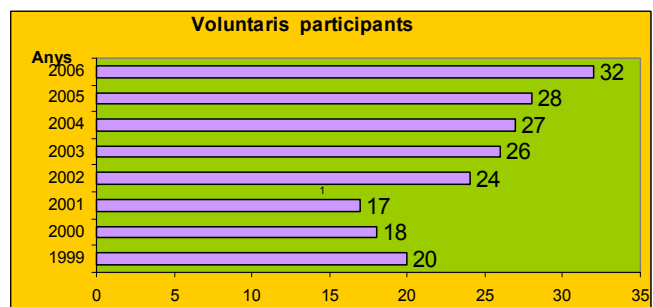
- ▶ Cultura àrab: unitat didàctica, guia didàctica i solucionari
- ▶ Cultura andina: unitat didàctica, guia didàctica i solucionari
- ▶ Els drets dels infants: unitat didàctica, guia didàctica, solucionari i punts de llibre
- ▶ Els infants del carrer: Unitat didàctica, CD, Guia didàctica i solucionari
- ▶ Carpeta d'activitats: "És difícil conviure?"
- ▶ La globalització neoliberal, fàbrica de misèria: unitat didàctica, CD, guia didàctica i solucionari
- ▶ CD: Informe sobre desenvolupament humà del PNUD i mapa de Peters

D. Capacitació de docents a Llatinoamèrica

Voluntaris de l'STEI-i i l'ONGD Ensenyants Solidaris han viatjat durant els mesos de juliol i agost, i han impartit tallers de capacitació a docents i han donat suport a escoles de comunitats desarrelades. També en els últims anys, cooperants voluntaris de diferents sectors han treballat durant mesos amb els nostres socis locals. En els últims 4 anys hem comptat amb la participació de 81 voluntàries i voluntaris arribant a més d'11.000 docents de llatinoamericans de Guatemala, Hondures, Argentina, Brasil i Perú.

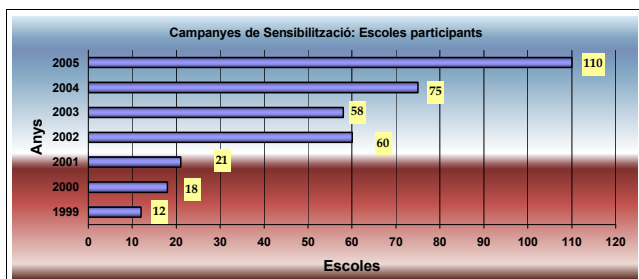
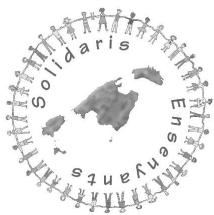
Quant a la sensibilització, nosaltres com a educadors pensam que el paper que li correspon a l'educació i a la sensibilització per al desplegament és un eix transversal fonamental; consisteix a activar un procés en els àmbits educatius formals i no formals, entenent que els coneixements, actituds i valors no poden separar-se i que s'orienten a la participació, al compromís i a l'acció. Sensibilitzar i comunicar, quan parlem de desenvolupament suposa posar l'èmfasi en les relacions entre moviments socials, exercici de la ciutadania, participació i mobilització social.

Han estat nombroses i variades les iniciatives desenvolupades els últims anys amb la col·laboració de col·lectius diversos i centres educatius, pretenent incidir en aquest objectiu d'educar i sensibilitzar per al desplegament de totes i de tots.

S'han desenvolupat les campanyes següents:

- ▶ Campanya de berenars escolars per a les comunitats desarrelades de Guatemala
- ▶ Campanya "Un poc és molt" per sensibilitzar i donar suport per les conseqüències de l'huracà STAN a Guatemala

S'han fet diverses exposicions fotogràfiques:

- ▶ Les comunitat vistes a través dels ulls del infants
- ▶ Cultura àrab
- ▶ Món andí
- ▶ Els drets dels infants

També s'han duit a terme projectes de cooperació per al desenvolupament. En aquests projectes de cooperació per al desenvolupament intentam que una part sempre tenguí un caire de formació dels beneficiaris, pensam que l'educació és un element primordial per al desenvolupament dels pobles. Les eines de la cooperació es van adaptant a les necessitats plantejades pels socis locals del sud; així destacam l'alfabetització a canvi de llavors, microcrèdits per

formació, suport a consells de desenvolupament local, centres comunals, educació alimentària...

Un altre aspecte és la presència de las nostres entitats donant suport a comunitats afectades l'any 2005 per l'huracà STAN a Guatemala.

S'han realitzat projectes a Hondures, El Salvador, Nicaragua, Guatemala, Perú, Brasil, Argentina i al Marroc.

Treballam amb els següents socis locals:

A Guatemala:

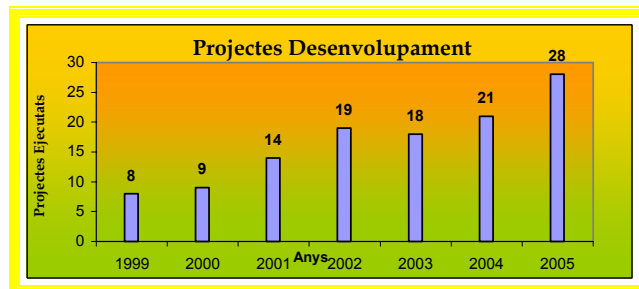
- STEG (Sindicat de Treballadors de l'Educació de Guatemala)
- ADEHGU (Associació pels Dret Humans de Guatemala)
- CONAVIGUA (Coordinadora de Viudes i Desapareguts de Guatemala)
- SEFCA (Serveis Educatius de Formació Centroamericana)
- AEN (Associació d'Educaores de l'Ixcán)

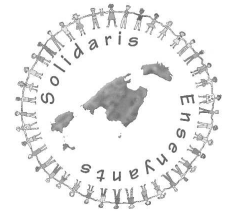
A Hondures:

- COLPROSUMAH (Col·legi Professional Magisterial d'Hondures)
- Escola república de Brasil. Tegucigalpa

A Perú:

- IPP (Institut de Pedagogia Popular)
- NATS (Escoles de Nins i Nines Treballadors/es)

A Argentina i a Brasil:

- LPP (Laboratori de Polítiques Públiques)

Al Marroc:

- ATED (Associació Talasamentan de Chefchaouen)
- ADENM (Associació per al Desenvolupament del Nord del Marroc)

⇒ Conselleria d'Educació

⇒ Ajuntaments de Palma, Binissalem, Calvià, Santanyí, Eivissa i Sant Josep

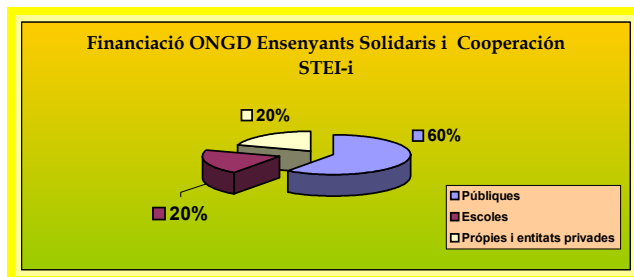
⇒ 2% de l' STEI-i, 0.7% dels STE-i i 0,7% de SATE-Melilla

⇒ Escoles públiques i concertades

⇒ Entitats privades

⇒ Campanyes i activitats pròpies de l'organització

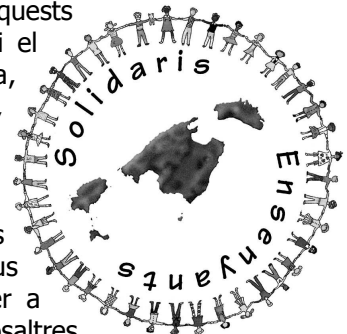
⇒ Donacions de particulars

Obtenim finançament a través de les següents institucions i organismes:

- ⇒ Govern de les Illes Balears
- ⇒ Fons Mallorquí, Fons Menorquí i Fons Pitiús
- ⇒ Consell Insular de Menorca

Per finalitzar aquesta exposició referida al treball i visió que realitzam, enviam un agraïment a totes les persones que durant aquests anys han donat la veu i el sentit a aquesta lluita, perquè un altre món, sincerament, és possible, perquè les reivindicacions del 0,7%, pobresa Zero, els drets dels immigrants, els objectius del mil·leni, etc. són per a tots, per a tu i per a nosaltres també. Una salutació solidària. □

IMPRESA
Gráfima

OFFSET - IMPRESSIÓ DIGITAL

Passatge Ca'n Curt, 22 · 07005 Palma de Mallorca
Tel. 971 24 27 58 · E-mail: imp.grafima@telefonica.net